

3. modulis – mācīšanās aktivitāšu plāns (Nosaukums)

Autors:	Skola/Uzņēmums:	Valsts:
[Dalībnieka vārds, uzvārds, e-pasta adrese]	[Nosaukums, īss apraksts]	

KOPSAVILKUMS PAR MĀCĪŠANĀS AKTIVITĀTES IDEJU:

(ne vairāk kā 5 rindas)

NOSAUKUMS/TĒMA:

MĀCĪBU KURSA LĪMENIS

- Pamatskola
- Vidusskola
- Universitāte
- Profesionālā izglītība

MĀCĪBU KURSA STATUSS

- Obligātais
- Izvēles
- Starpdisciplinārs
- Klātbūtnes fāze
- Jauktais apmācības kurss
- Tiešsaistes mācības

ĪSS STUDENTU GRUPAS APRAKSTS: (lūdzu, norādiet arī izglītojamo skaitu)

KLASES LĪMENIS / VECUMS:

Iepriekšējās zināšanas: *(izejas punkts: izglītojamo kompetences / zināšanas / prasmes)*

Kādi ir mācību vides apstākļi?

Mācību vide: (piemēram, klases telpa, virtuve, dārzs, daba, mežs, uzņēmums...)

Tehniskais aprīkojums:

Materiāls / iekārtas nodarbībai un prezentācijai:

LAIKA PLĀNOŠANA:

Nodarbību skaits un to ilgums

PLĀNOTĀS NODARBĪBAS DATUMS:

GALVENĀS PROFESIONĀLĀS PRASMES / KOMPETENCES / REZULTĀTI:

(Kompetenču, kas saistītas ar profesionālo jomu, apraksts, kuras jāiegūst, lai uzlabotu profesionālo sniegumu)

Pedagogu ilgtspējas kompetences saskaņā ar [UNECE 2011 kompetencēm](#) ilgtspējīgai izglītībai (skat. 1. pielik.)

DETALIZĒTS MĀCĪBU PLĀNS

(Piemēram, sagatavošana / tiešsaistes / bezsaistes / grupu darbs u.c.)

Nodarbības grafika fāze	Profesionālās kompetences	Ilgspējas kompetences	Līdzekļi un metodes	Materiāls (skolotāja komentāri)

APAKŠMĒRĶI:

IZGLĪTOJAMĀ DOMĀŠANAS VEIDA IZVĒRTĒŠANAS PROCESS (skat. 2. pielik):

Izsekošana / Variācijas:

Paredzamās problēmas un ieteicamie risinājumi:

CITI RESURSI / MATERIĀLI/NODARBĪBAS REZULTĀTI:

-
1. pielikums – tabula ar izglītojamā ilgspējas kompetencēm
 2. pielikums – ilgspējīga domāšanas veida izvērtējuma indikatori
 3. pielikums – saraksts ar labās prakses mācīšanās aktivitāšu kritērijiem

1. pielikums

Profesionālo skolu izglītojamo vai viesmīlības profesionāļu ilgtspējas kompetences (Avots: adaptēts no UNECE, 2011)

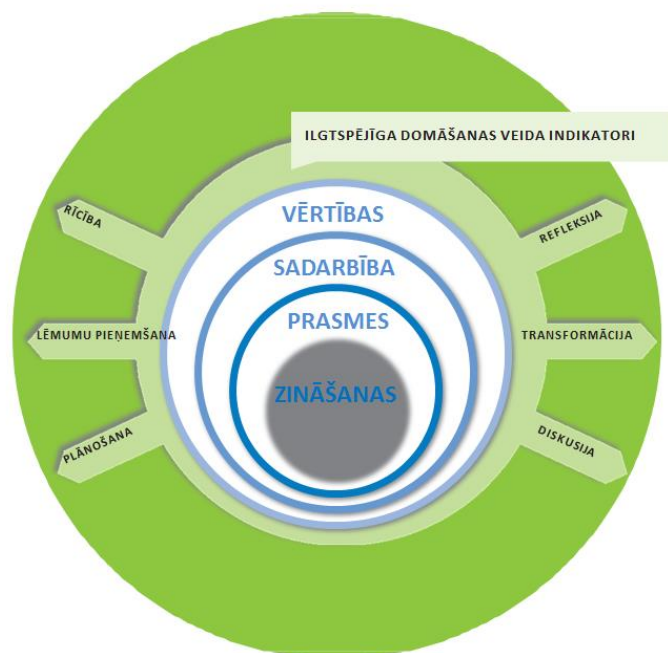
	HOLISTISKĀ PIEEJA Integratīvā domāšana un prakse	PAREDZAMĀS IZMAIŅAS Pagātne, tagadne un nākotne	PĀRMAIŅU SASNIEGŠANA balstoties uz personīgo attīstību un darba vidi
Mācīties zināt Profesionālis saprot...	1. sistēmiskās domāšanas pamatus; 2. veidus, kādos darbojas dabas, sociālās un ekonomiskās sistēmas, un kā tās var būt savstarpēji saistītas; 3. attiecību savstarpējo atkarību pašreizējās paaudzēs un starp paaudzēm, kā arī starp bagātājiem un nabadzīgajiem un starp cilvēkiem un dabu; 4. kā veido viņa vai viņas personīgo pasaules uzskatu un kultūras pieņēmumus un cenšas saprast citu pasaules uzskatu; 5. saikni starp ilgtspējīgu nākotni un to, kā mēs domājam, dzīvojam un strādājam; 6. kā novērtēt savu domāšanu un rīcību saistībā ar ilgtspējīgu attīstību.	7. neilgtspējīgas attīstības pamata cēloņus un spēj tos aprakstīt stāstā; 8. un spēj veidot ilgtspējīgas attīstības konceptu; 9. un spēj ātri reaģēt uz nepieciešamību mainīt neilgtspējīgu profesionālo rīcību uz praksi, kas ir dzīves kvalitāti uzlabojoša, solidaritāti un vides ilgtspējību veicinoša; 10. spēj izpildīt uzdevumus, kas vērsti uz problēmas identificēšanu, kritisko refleksiju, vīziju un radošo domāšanu plānojot nākotni un veicinot pārmaiņas; 11. spēj sagatavoties neparedzētajam un ievērot piesardzību; 12. spēj izvērtēt, cik svarīgi ir zinātniski pierādījumi, lai atbalstītu ilgtspējīgu attīstību.	13. spēj pārveidot darba kontekstu, lai atbalstītu ilgtspējību; 14. spēj pārveidot veidu, kādā tiek strādāts un kādā notiek profesionālā attīstība; 15. spēj atbalstīt kolēģus un ieinteresētās personas, lai risinātu jaunas problēmas; 16. spēj balstīties uz pieredzi kā pārmaiņu pamatu, lai parādītu iesaistīšanos kolēģu un ieinteresēto personu pieredzē; 17. kā iesaistīšanās reālās pasaules jautājumos uzlabo mācību rezultātus un palīdz skolēniem praktiski mainīt situāciju.

<p>Mācīties darīt</p> <p>Profesionālis spēj....</p>	<p>18. radīt iespējas dalīties ar idejām un pieredzi dažādās jomās/vietās/kultūrās/ar paaudzēm bez aizspriedumiem un stereotipiem;</p> <p>19. strādāt no dažādām perspektīvām par dilemmām, problēmām, spriedzi un konfliktiem;</p> <p>20. saistīt darbu un biznesu ar viņa/viņas vietējo vai globālo ietekmes sfēru.</p>	<p>21. kritiski izvērtēt sabiedrības pārmaiņu procesus un paredzēt ilgtspējīgu nākotni;</p> <p>22. paziņot par pārmaiņu steidzamību un iedvesmot cerības;</p> <p>23. veicināt dažādu lēmumu un darbību iespējamo seku novērtēšanu;</p> <p>24. izmantot dabisko, sociālo un veidoto vidi, arī savu iestādi, kā kontekstu un mācību avotu.</p>	<p>25. veicināt līdzdalību un uz darbinieku un klientu centrētu ilgtspējas iniciatīvu, kas attīsta kritisko domāšanu un aktīvu pilsonību darbā un/ vai ārpus tā robežām;</p> <p>26. izvērtēt sasniedzamos rezultātus pārmaiņu un sasniegumu aspektā saistībā ar ilgtspējīgu attīstību.</p>
<p>Mācīties dzīvot kopā</p> <p>Profesionālis spēj sadarboties ar citiem...</p>	<p>27. aktīvi iesaista dažādas grupas, neskatoties uz piederību dažādām paaudzēm, kultūrām, vietām un disciplīnām.</p>	<p>28. izstrādā jaunus pasaules uzskatus, kas vērsti uz ilgtspējīgu attīstību;</p> <p>29. attīsta sarunas par nākotnes alternatīvām.</p>	<p>30. apstrīd neilgtspējīgu praksi darba vidē;</p> <p>31. palīdz kolēģiem un klientiem ar dialoga starpniecību precizēt savus un citu pasaules uzskatus un atzīt, ka pastāv alternatīvas sistēmas;</p>
<p>Mācīties būt</p> <p>Profesionālis ir tas, kurš...</p>	<p>32. spēj apvienot dažādas disciplīnas, kultūras un perspektīvas, t.sk. vietējās zināšanas un pasaules uzskatus.</p>	<p>33. ir motivēts pozitīvi ietekmēt citus cilvēkus un viņu sociālo un dabisko vidi gan vietējā, gan globālā mērogā;</p> <p>34. gatavs pieņemt apsvērtu rīcību pat nenoteiktās situācijās.</p>	<p>35. vēlas apstrīdēt pieņēmumus, kas ir neatbilstošas prakses pamatā;</p> <p>36. spēj būt darba procesa veicinātājs un dalībnieks;</p> <p>37. ir kritiski reflektīvs praktiķis;</p> <p>38. iedvesmo radošumam un inovācijām;</p> <p>39. iesaistās ar darba kolēģiem tādās aktivitātēs, kas veicina pozitīvas attiecības.</p>

2. pielikums:

Ilgospējīga domāšanas veida izvērtējuma indikatori

UZDEVUMI UN RĪCĪBA MĀJTURĪBAS UN VIESMĪLĪBAS JOMĀ

Detalizēts visu ilgtspējīgas domāšanas veida dimensiju apraksts, kas atrodams dokumentā „ProfESus izvērtējums ilgtspējīgam domāšanas veidam”.

Piemēri, kā izvērtēt izglītojamo ilgtspējīgo domāšanas veidu pārtikas un uztura jomā (balstīts uz labās prakses mācīšanās aktivitāšu plānu “Šodienas ēdienkarte var mainīt rītdienas pasauli”)

Plānošana un lēmumu pieņemšana (piemēram, 24 punkti):

Persona, kas atbildīga par pārtikas sagatavošanu, lūdz jums optimizēt nedēļas ēdienkarti veco ļaužu pansionātā. Pirms jūs sākat labot ēdienkarti atbilstoši prasībām, uzskaitiet aspektus, kuri, jūsuprāt, jāņem vērā!

Indikatori **ZINĀŠANU** sektorā (piemēram, 9 punkti):

- reģionāls/sezonāls;
- pārtikas produktu un sastāvdaļu izvēle un daudzums;
- ēdienu daudzveidība nedēļas laikā;
- apstrādes veids;
- nepieciešamais laiks un aprīkojums pagatavošanai;
- uzturvielas;
- izpratne par īpašām vajadzībām vai vēlmēm (mērķa grupa);
- nauda / izmaksas;
- atkritumi/zudumi.

Indikatori **PRASMJU** sektorā (piemēram, 5 punkti):

- korekta ēdienkartes sagataves izmantošana;
- pabeigta/gatava ēdienkartes sagatave.

Indikatori **LĒMUMU PIENĒMŠNAS** sektorā (zināšanas, prasmes, vērtības un ilgtspējīgs domāšanas veids) (piemēram, 10 punkti)

- pareiza ēdienreizes, pārtikas, sastāvdaļu un apstrādes metožu izvēle, ņemot vērā visus iepriekš minētos aspektus

Rīcība: jānotiek uzņēmumos vai praksē.

Refleksija (piemēra, 25 punkti): virtuves šefpavārs lūdz, lai jūs iepazīstināt ar saviem ēdienkartes uzlabojumiem. Lūdzu, pārlieciniet viņu ar ticamiem argumentiem!

Indikatori (zināšanas, prasmes, vērtības un ilgtspējīgs domāšanas veids):

- veselīguma aspekts, vecāka gadagājuma cilvēku prieks un labklājība;
- optimizētās nedēļas ēdienkartes ilgtspējas aspekti, piemēram, ražošana, transportēšana, pārstrāde, enerģijas patēriņš, ūdens izmantošana, atkritumi...;
- ekonomiskie aspekti, piemēram, izmaksas, pieejamo darbinieku skaits.

Diskusija: diskutējiet ar saviem grupas biedriem, kādēļ jūsu optimizētā nedēļas ēdienkarte ir vislabākā, sniedziet argumentus jūsu lēmumam (sadarbība un komunikācija) – nekādu atzīmju/vērtējumu, tikai individuālā skatījuma paplašināšana un domāšanas veida veicināšana (atklāšana)

Visi augstākminētie indikatori var tikt izmantoti ilgtspējīga domāšanas veida izvērtēšanai.

Transformācija (piemēram, 15 punkti): kādi papildus aspekti jāņem vērā, ja jūs izšķīraties izstrādāt ēdienkarti citiem biznesiem? Kāds varētu būt efekts, ja visas jūsu reģiona institūcijas ņemtu vērā jūsu izstrādātos aspektus ēdienkartes plānošanā?

Ilgtspējīga domāšanas veida indikatori:

- mazāks ūdens, enerģijas patēriņš, mazāk oglekļa emisijas, mazāk atkritumu;
- stiprināt vietējos ražotājus un biznesus un veicināt vietējās produktu ķēdes;
- vietējiem iedzīvotājiem nodrošinātas darba vietas;
- veselīgi patērētāji / viesi / iedzīvotāji, palielināta izpratne par ilgtspējību;
- dzīvnieku labturība, vides higiēna.

3. pielikums:

SARAKSTS PĀRBAUDEI

Lūdzu, atzīmējiet, vai jūsu mācīšanās aktivitāšu plānā ir ņemti vērā šādi aspekti:

Labās prakses mācīšanās aktivitāšu kritēriji:

- Nodarbības 2-6
- Profesionālās kompetences, kas saistītas konkrētu tematu (-iem) / mācību programmu (profesionālā joma: viesmīlības uzņēmumi)
- Atbilstošās ilgtspējas kompetences, balstītas uz UNECE 2011 (skat. labās prakses mācīšanās aktivitāšu plānu “Šodienas ēdienkarte var mainīt rītdienas pasauli!”)
- Saskaņotība starp profesionālajām prasmēm un ilgtspējas mērķiem un paredzamajiem mācību rezultātiem
- Mācīšanās pieeju (metodisko un didaktisko) izmantošana, lai atbalstītu uz audzēkņiem centrētu izglītību, lai atklātu ilgtspējīgu domāšanas veidu
 - Zaļās pedagoģijas soļi
 - *konfrontācija*
 - *problēmu analīze*
 - *rekonstrukcija, izpēte*
 - *intervence/provokācija*
 - *interakcija/analītiska diskusija*
 - *dekonstrukcija/ optimizācija*
 - *refleksija/novērtēšana*

- Transformatīvā mācīšanās, transgresīvā mācīšanās, ...
- Materiālu un ārējo resursu atbilstība
- Aktīvā mācīšanās - tādu aktivitāšu izmantošana, kas izglītojamos iesaista tieši, radoši un pieredzes veidā
- Sadarbība grupā – komandas darba pieredze nodarbību laikā
- Dziļā mācīšanās – atbilstošu aktivitāšu izmantošana, kas balstās uz tādām kompetencēm kā kritiskā un starpdisciplinārā domāšana sarežģītu problēmu risināšanā
- Reālu scenāriju/gadījumu izpēšu izmantošana (mācīšanās procesu un/vai domāšanas veida izvērtēšanai)
- Izglītojamo ilgtspējīga domāšanas veida pārmaiņu izvērtēšanas kritēriji (skat. 2. pielik.), viņu profesionālo kompetenču līmeņa izmaiņas
 - Vairākas ilgtspējības un ilgtspējīga domāšanas veida dimensijas
 - Profesionālo kompetenču dažādas dimensijas
 - Individuālie centieni un individuālais ieguldījums
- Riska izvērtējums (pedagoģija, tehniskais aprīkojums utt.)
- Visu mācību materiālu iekļaušana mācību aktivitāšu plānā